

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

mardi

dinsdag

25-01-2005

25-01-2005

Matin

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Interpellations jointes de 1
 - M. Patrick De Groote au vice-premier ministre et ministre de la Justice sur "une école fédérale de la magistrature" (n° 509)
 - M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice sur "la formation des magistrats" (n° 511)

Orateurs: **Patrick De Groote, Bart Laeremans, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la 9
 vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la lacune au niveau de la réglementation relative à l'indemnisation du médiateur de dettes lors de la réalisation d'un bien immobilier dans le cadre du règlement collectif de dettes" (n° 4978)

Orateurs: **Sabien Lahaye-Battheu, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la 11
 vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le protocole du 22 décembre 2004 concernant le cahier de revendications du personnel des établissements pénitentiaires pour 2004, 2005 et 2006" (n° 5035)

Orateurs: **Sabien Lahaye-Battheu, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice, **Tony Van Parys, Servais Verherstraeten**

Question de M. Servais Verherstraeten à la vice- 14
 première ministre et ministre de la Justice sur "l'exécution des peines de travail à l'armée" (n° 5114)

Orateurs: **Servais Verherstraeten, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van 1
 - de heer Patrick De Groote tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "een federale magistratenschool" (nr. 509)
 - de heer Bart Laeremans tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de magistratenopleiding" (nr. 511)

Sprekers: **Patrick De Groote, Bart Laeremans, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan 9
 de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het hiaat in de regelgeving wat betreft de vergoeding voor de schuldbemiddelaar bij de realisatie van een onroerend goed in het kader van de collectieve schuldenregeling" (nr. 4978)

Sprekers: **Sabien Lahaye-Battheu, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan 11
 de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het protocol van 22 december 2004 met betrekking tot de eisenbundel 2004-2005-2006 van het personeel van de strafinrichtingen" (nr. 5035)

Sprekers: **Sabien Lahaye-Battheu, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie, **Tony Van Parys, Servais Verherstraeten**

Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de 13
 vice-eerste minister en minister van Justitie over "uitoefening van de werkstraf in het leger" (nr. 5114)

Sprekers: **Servais Verherstraeten, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

du

van

MARDI 25 JANVIER 2005

DINSDAG 25 JANUARI 2005

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.04 uur door de heer Walter Muls, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.04 heures par M. Walter Muls, président.

01 **Samengevoegde interpellaties van**

- de heer Patrick De Groote tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "een federale magistratenschool" (nr. 509)

- de heer Bart Laeremans tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de magistratenopleiding" (nr. 511)

01 **Interpellations jointes de**

- M. Patrick De Groote au vice-premier ministre et ministre de la Justice sur "une école fédérale de la magistrature" (n° 509)

- M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice sur "la formation des magistrats" (n° 511)

01.01 **Patrick De Groote** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, toen ik het Octopusakkoord bekeek, zag ik daar staan – ik citeer –: “Er wordt een magistratenschool per Gemeenschap opgericht in de vorm van een interuniversitair centrum.” Daarover zou de minister van Justitie een samenwerkingsakkoord sluiten met de Gemeenschappen, waarbij ook in een functionele band met de Hoge Raad voor de Justitie moet worden voorzien. Nu heeft de minister het in haar beleidsnota over een opleidingsinstituut voor de rechterlijke orde met een federale structuur van twee directies, namelijk magistraten, enerzijds, en niet-magistraten, anderzijds.

Mevrouw de minister, met deze intentie doet u toch wel afbreuk aan en schendt u eenzijdig het akkoord dat toen werd gesloten tussen acht partijen. Het is natuurlijk uw goed recht om dat te doen.

De Hoge Raad voor de Justitie telt, ondanks de demografische verhoudingen, evenveel Nederlands- als Franstaligen. Deze toegift kon slechts worden verdedigd door de tweeledige samenstelling en de organisatie van de magistratenschool per Gemeenschap. De paritaire samenstelling die toen werd overeengekomen, werd direct gebetonneerd in de Grondwet. De garanties voor de Franstaligen als minderheid werden dus volledig ingebouwd.

Misschien een vergetelheid: er werden nooit rechten toegekend aan de Duitstalige minderheid, wat ook in het dossier problemen doet rijzen. Ik kom daar later even op terug.

Wij Vlamingen zijn het gewend dat afspraken niet volledig worden

01.01 **Patrick De Groote** (N-VA): Les accords octopartites prévoyaient la création, dans chaque Communauté, d'une école de magistrats ayant un lien fonctionnel avec le Conseil supérieur de la Justice. Toutefois, dans sa note de politique générale, la ministre parle d'un centre de formation doté d'une structure fédérale et de deux directions. La ministre enfreint donc les dispositions des accords octopartites.

Le Conseil supérieur de la Justice compte autant de membres néerlandophones que francophones. Lorsque cette répartition paritaire a été inscrite dans la Constitution, on n'a pas songé que le Conseil pourrait compter aussi des membres germanophones. C'est pourquoi le ministre Verwilghen avait annoncé la création d'une école de la magistrature. Le 25 juin 2002, il a évoqué un accord avec les

nageleefd of uitgevoerd of helemaal niet worden uitgevoerd. De oprichting van de magistratenschool werd door uw voorganger, de heer Verwilghen, jaarlijks aangekondigd in zijn beleidsverklaringen, en dit ook voor het academiejaar 2003-2004. In de praktijk hebben wij daarvan echter niets gezien. Ik weet ook dat dit feit uw verantwoordelijkheid niet is.

Ik wil graag wat meer inzicht krijgen in het feit hoe men eerst de magistratenschool per Gemeenschap heeft tegengewerkt om dan tegen alle afspraken in een unitaire instelling voor te stellen. Op 25 juni 2002 had uw voorganger het in de commissie voor de Justitie over een akkoord met zijn collega-ministers in de Gemeenschappen, bevoegd voor universitair onderwijs. Ik had graag geweten wat de inhoud van dat akkoord was. Kan dit akkoord ons worden overgemaakt? Wij hebben daarover tot op heden immers niets gevonden.

Ik vraag mij dan ook af wat in de toekomst nog de waarde is van een akkoord onder partijen gesloten. Dit is werkelijk het democratisch deficit van België. In die optiek, met name dat iedere Gemeenschap in haar eigen logica blijft steken, is het gevaarlijk de vorming van de magistraten unitair te organiseren. Al wat hier unitair wordt geregeld, komt immers in een patstelling terecht.

Wie zal de beslissingen nemen, als bijvoorbeeld het federale instituut voor de magistratenopleiding in een communautaire patstelling terechtkomt? Ik hoef u niet eraan te herinneren dat men in de vorige legislatuur compleet vastzat met het jeugdsanctierecht, gewoon door de verschillende visies in de twee Gemeenschappen. De invulling van Everberg, bijvoorbeeld, laat duidelijk zien dat de visies van de twee Gemeenschappen totaal anders is, om niet te zeggen tegenovergesteld. De uitvoering daarvan is nochtans een bevoegdheid van de Gemeenschappen.

Hoe zal men voor de materies waarvoor de Gemeenschappen expliciet bevoegd zijn, in de toekomst alles in een unitair kleedje benaderen? Wat zijn de voordelen, zowel op budgettair vlak als wat efficiëntie betreft, van de oprichting van een unitair geïnspireerd federaal instituut voor magistratenopleiding, in plaats van een interuniversitair centrum per Gemeenschap?

De voornaamste reden waarom de oprichting van de magistratenschool grote vertraging heeft opgelopen, is het feit dat de Hoge Raad voor de Justitie, om het heel braaf uit te drukken, constant heeft dwarsgelegen. Er was dus blijkbaar een duidelijke machtsstrijd tussen de heer Verwilghen, die de geest van het Octopusakkoord wou uitvoeren en daarbij gedwarsboomd werd binnen de federale regering, enerzijds, en de Hoge Raad voor de Justitie, die god noch gebod wou kennen en het alleenrecht inzake opleiding eiste, anderzijds.

In zijn dispuut met de Hoge Raad heeft de heer Verwilghen gesteld dat de vorming van magistraten via de begroting van Justitie verliep en dat hij dus de beslissingen nam en de eindverantwoordelijkheid droeg. Ik meen dat te mogen afleiden uit een vraag die gesteld werd door collega Laeremans in 2002. De Hoge Raad voor de Justitie vindt dat hij alleen de inhoud van de vorming moet bepalen, terwijl vooropgesteld was dat dat in samenwerkingsakkoorden met de Gemeenschappen gegoten diende te worden.

Communautés. Quelle en était la teneur? Par ailleurs, son plan n'a pas été exécuté. Pourquoi?

La création de l'école de la magistrature est dans une impasse communautaire, au même titre que les institutions pour la jeunesse. Quels sont les avantages d'une école fédérale de la magistrature par rapport à un centre inter-universitaire par Communauté?

M. Verwilghen cherchait à mettre en oeuvre les accords octopartites mais il a été court-circuité par le Conseil supérieur de la Justice qui veut organiser seul la formation. A l'origine, ce conseil avait été créé pour dépolitiser l'appareil judiciaire, pour objectiver les nominations et pour servir d'organe consultatif. Aujourd'hui, cet organe agit comme un quatrième pouvoir n'ayant de comptes à rendre à personne.

Le texte de la Constitution ayant été formulé de manière imprécise, les compétences de cet organe n'ont pas été clairement délimitées. Plusieurs partis francophones ont déposé une proposition de loi visant à accorder au Conseil supérieur de la Justice le monopole de la formation des agents de l'ordre judiciaire. Je pense que le pouvoir exécutif doit au contraire rester compétent en la matière. De quelles instances l'institut de formation dépendra-t-il et comment les compétences seront-elles réparties?

L'enseignement et la formation relèvent des compétences des Communautés. Celles-ci seront-elles encore associées aux programmes de l'Institut de formation? Y aura-t-il un lien avec les universités? Quelle est la raison à cette subdivision en deux directions?

Au sein du Conseil supérieur de la Justice, les commissions sont toujours constituées selon le

Het grote opzet van de Hoge Raad voor de Justitie was dus enerzijds, het depolitiseren en objectiveren van de magistratuur – men kon mensen voordragen – maar de Hoge Raad trof zelf geen beslissingen; en anderzijds, wilde men een onafhankelijk adviesorgaan creëren. Zolang de Hoge Raad voordragend en adviesgevend is, zowel inzake benoemingen als adviezen over de wetgeving van de gerechtelijke organisatie, is er voor mij geen probleem. Maar als de Hoge Raad in bepaalde zaken beslissingen kan nemen ontstaat er wel een probleem.

principe de la parité. Comment la formation sera-t-elle organisée concrètement? Prévoira-t-on une formation pour les néerlandophones et une formation pour les francophones? La Constitution et les lois linguistiques seront-elles respectées? Des cours de langue seront-ils également dispensés?

De Hoge Raad voor de Justitie werd immers ingeschreven in de Grondwet als een soort – laat het mij zo omschrijven – vierde macht, die eigenlijk losstaat van de drie traditionele machten, maar in tegenstelling daarmee moet de Hoge Raad nergens verantwoording afleggen. Nergens. Op die manier is er eigenlijk een bevoegdheidsuitbreiding als uitvoerende macht en dat is niet wenselijk. Dat is nooit de bedoeling geweest inzake de Hoge Raad voor de Justitie.

Les examens d'admission doivent être subis dans la langue du diplôme, ce qui défavorise les germanophones. Allez-vous mettre fin à la discrimination qui en découle pour les candidats originaires des cantons de l'Est?

Wanneer wij kijken naar de Grondwet, zien wij dat de bevoegdheden van de Hoge Raad voor de Justitie werden ingeschreven als, en ik citeer: “De Hoge Raad voor de Justitie oefent zijn bevoegdheden uit in de volgende materies:...”. Zo staat het daar: “oefent zijn bevoegdheden uit”. Er staat niet: “De Hoge Raad is bevoegd voor...”.

Ik heb gelezen dat professor Van Orshoven daarover een opmerking gemaakt heeft. Hij zegt dat dit slordig taalgebruik is en dat de Grondwetgever eigenlijk op die wijze het niet-exclusieve karakter van een aantal bevoegdheden van de Hoge Raad wilde duidelijk maken. Een van die bevoegdheden is namelijk de vierde, waardoor de Hoge Raad eigenlijk medebevoegd is voor de vorming van de rechters en de ambtenaren van het openbaar ministerie.

De invulling van die beperkte bevoegdheid staat ook duidelijk verwoord in artikel 259 van het Gerechtelijk Wetboek, zijnde: de voorbereiding van de richtlijnen en programma's die later moeten goedgekeurd worden door het ministerie van Justitie. Dat staat volledig los van de magistratenschool. Men spreekt in dat artikel van de Grondwet dus niet over de magistratenschool, gezien die materie juridisch in een samenwerkingsakkoord moest worden gegoten tussen het ministerie van Justitie, enerzijds, en de Gemeenschappen, anderzijds.

Nu ligt er zelfs een wetsvoorstel op tafel, van alle Franstalige partijen behalve de PS, meen ik, dat het alleenrecht inzake scholing en vorming voor magistraten en gerechtelijke ambtenaren wil doorschuiven naar de Hoge Raad voor de Justitie.

Ik besluit met zelf te stellen dat de Hoge Raad voor Justitie, net als de rechterlijke macht, onafhankelijk moet zijn in het maken van adviezen of voordrachten, maar niet in de organisatie van de vorming, die moet bij de uitvoerende macht liggen.

Mevrouw de minister, ik vraag mij dan ook af van wie het opleidingsinstituut volgens u zal moeten afhangen. Moet het afhangen van de Hoge Raad voor Justitie, van de minister voor Justitie of van de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen? Wie krijgt, bij een

eventuele gedeelde beslissingsmacht, welke bevoegdheid?

Een vierde punt gaat meer specifiek over de samenwerking met de Gemeenschappen. Ik ga ervan uit dat alles dat voorafgaat aan de proeven, die de toegang tot het ambt van magistraat verlenen, te maken heeft met onderwijs en een gemeenschapsbevoegdheid is.

Mijn vraag is dan ook of de Gemeenschappen zullen worden betrokken in de programma's, bijvoorbeeld voor thema's als het hoorrecht voor kinderen. Wat zal de band zijn met de universiteiten, met de opleiding van rechtenstudenten? Stelt de regering nog samenwerkingsakkoorden met de Gemeenschappen voor zoals dit in het verleden het geval was?

Mevrouw de minister, ik heb ook gezien dat u in uw beleidsnota sprak over twee directies, namelijk de magistraten en de niet-magistraten. Over een taalkundige opdeling staat daar niets in. Ik heb althans niets gevonden. Wat is de functionele reden voor een splitsing in die twee directies, magistraten en niet-magistraten? Binnen de Hoge Raad zijn de benoemings- en de aanwijzingscommissie en de advies- en onderzoekscommissie immers paritair samengesteld, namelijk evenveel magistraten en ambtenaren enerzijds en niet-magistraten anderzijds. De opzet hiervan was ingegeven om de magistratuur een beetje uit haar ivoren toren te halen. Ik zie nog steeds het beeld voor mij van de wereldvreemdheid van mevrouw Liekendael destijds.

Ik zou willen afronden met een klein vraagje over de werktaal. U hebt zeer recent nog een wetsvoorstel ingediend ter versoepeling en verdere uitholling van de tweetaligheid van Brussel in de gerechtelijke administratie. Hoe gaat men de vorming organiseren?

Zal men dat in het Frans doen? Zal men dat in het Nederlands doen? Of zal men ervoor zorgen dat de Grondwet en de taalwetten in Brussel ook op dat niveau zullen worden gerespecteerd? Zal in uw voorstel het federaal instituut worden onderverdeeld in een Nederlandstalig en een Franstalig bureau? Hoe zal men het taalprobleem in het instituut oplossen? Zullen alle vormingen in de 2 of de 3 landstalen gebeuren? Zal er ook taalonderwijs worden aangeboden om het gebrek aan tweetalige magistraten in Brussel op te vangen?

Ik heb ook een aantal vragen over de Duitstalige kandidaten. Ik las dat het zeer nadelig is dat het toelatingsexamen wordt afgelegd in de taal van het diploma. Vermits er een gebrek is aan Belgische universiteiten die diploma's in het Duits verlenen, is dat zeer nadelig voor de Duitstalige kandidaten. Ik dacht ook gelezen te hebben dat de korpschefs van de Duitstalige rechtscollèges de Hoge Raad voor de Justitie hun bezorgdheid daarover reeds hadden meegedeeld. Ik denk dat het nodig is om ook die kleine discriminatie ten opzichte van de oostkantons weg te werken.

01.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, de problematiek van de magistratenschool is inderdaad al uitvoerig aan bod gekomen tijdens de bespreking van de beleidsnota. Ik ga niet alles herhalen wat toen is gezegd. Ik ben zeer blij dat nu ook andere Vlaamse partijen, en in het bijzonder de N-VA, vragen stellen over de problematiek van de magistratenschool. Die magistratenschool per Gemeenschap was een van de grote Vlaamse verworvenheden van

01.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): La création d'une école de magistrats fait suite à l'accord octopartite et devait représenter un premier pas vers une justice scindée. Cependant, en raison de la composition unitaire du Conseil

Octopus, waar de heer Bourgeois destijds heel veel belang aan hechtte. Hij zei dat het mee de aanzet gaf tot de splitsing van Justitie was, omdat de Hoge Raad voor de Justitie op een federale basis zou zijn samengesteld. Daarbij werden toen al heel wat vragen gesteld. De samenstelling van de Hoge Raad voor de Justitie was paritair, maar al heel snel bleek dat het een unitair en unitaristisch orgaan zou zijn. De oprichting van de magistratenschool werd, samen met de gefederaliseerde hoge raad, destijds in elk geval voorgesteld als de hefboom voor een gesplitste Justitie.

Daar is echter niets van in huis gekomen. De Hoge Raad werd een unitair bastion, dat veel meer nadruk legt op gezamenlijke standpunten dan op de aparte werking van de twee taalgroepen.

Een van de illustraties van dat unitaire karakter van de Hoge Raad zijn precies de herhaalde pleidooien van de Hoge Raad voor een unitaire magistratenschool, de FIM, die dan helemaal afhankelijk zou zijn van de Hoge Raad waardoor de Hoge Raad ook een supermachtig orgaan zou worden. Daarnaast is het onmiskenbaar zo dat die magistratenschool nergens voorzien was in de wettelijke initiatieven, noch in de grondwetswijziging, noch in enig ander wetsvoorstel dat toen met Octopus gepaard ging. Ook nadien zijn geen pogingen meer ondernomen – door geen enkele van de Octopus-partijen van toen – om die magistratenschool per Gemeenschap op poten te zetten.

We hebben dan het verhaal gehad van minister Verwilghen die in een conflict is verzeild geraakt met de Hoge Raad. Ik heb hem daar ettelijke keren over ondervraagd. Ik stond toen alleen, de andere partijen hebben zich daar jammer genoeg niet bij aangesloten. Ook de N-VA heeft op dat moment heel weinig vragen gesteld. Ik ben nu blij dat we in een nieuwe situatie zitten en dat die vragen opborrelen. Bovendien zitten we ook politiek in een nieuwe situatie met een Vlaamse regering waarin wat meer Vlaamsgezinde ministers zetelen die daar over hefbomen beschikken – als ze tenminste de meerderheid aanwenden waarover ze daar beschikken – om desnoods tot een blokkering over te gaan van de plannen van de minister om een unitair opleidingsinstituut te creëren. Ik hoop van harte dat die middelen gebruikt worden en dat men in de Vlaamse regering met één stem zal spreken en de nodige acties zal ondernemen want deze minister streeft een compleet unitair systeem na waarbij de hele opleiding van magistraten voorafgaandelijk aan de examens maar ook nadien, de permanente vorming van de rechters, de opleiding van de stagiairs enzovoort allemaal in hetzelfde instituut zouden moeten plaatsvinden.

Mijn collega Gerda Van Steenberghe heeft de Vlaamse minister van Onderwijs daarover ondervraagd. Die Vlaamse minister bevestigt in elk geval dat de Vlaamse Gemeenschap nog steeds van plan zou zijn om een eigen magistratenschool uit te bouwen, wat blijkbaar niet naar de zin is van deze minister. Hij moest wel toegeven dat er daar de laatste jaren geen vordering is geboekt, dat men eigenlijk nergens staat en dat het hele dossier in een impasse was terechtgekomen. Maar de intentie blijft dus en men wil daar wel degelijk iets van maken en dus komen we tot een conflict met de huidige minister van Justitie.

Mevrouw de minister, ik kom tot mijn vragen.

supérieur de la Justice et de son plaidoyer répété en faveur d'une école de magistrats fédérale, il n'est plus question d'une école de magistrats par Communauté.

En Flandre, on est prêt, le cas échéant, à s'opposer à la création d'une telle école unitaire. Le ministre flamand de l'Enseignement a confirmé que la Communauté flamande entendait créer elle-même une école de magistrats flamande. La ministre Onkelinx veut cependant regrouper la formation des magistrats, leur formation continuée ainsi que la formation des stagiaires au sein d'une école de magistrats fédérale. Cette volonté devait nécessairement déboucher sur un conflit.

A-t-on déjà mené une concertation avec les Communautés? Que pensent-elles d'un Institut de formation fédéral? Sont-elles favorables aux compétences et à la direction, telles que présentées?

Comment les Communautés envisagent-elles la création de leurs propres écoles de magistrats? Quels types de formations y seront-elles dispensées? La formation des stagiaires et la formation continue y seront-elles également organisées? Des accords de coopération seront-ils conclus? Quand et par quel type de formation devra-t-on commencer?

Où et quand la ministre veut-elle créer son Institut de formation fédéral? A combien s'élèveront les coûts, traitements et salaires inclus? Combien de personnes y seront-elles employées?

Ten eerste, hebt u intussen overleg gepleegd met de Gemeenschappen over uw federaal opleidingsinstituut? Wanneer heeft dit overleg plaatsgehad? Wat was de reactie van de twee grote Gemeenschappen?

Ten tweede, gaan de Gemeenschappen akkoord met de voorgestelde bevoegdheden en het beheer van dit federaal instituut?

Ten derde, hoe zien de Gemeenschappen de uitbouw en het beheer van een eigen magistratenschool? Wordt er concreet gedacht aan een vaste locatie of eerder aan een soort interuniversitair netwerk? Welke soort opleidingen zal er gegeven worden? Bestaat de mogelijkheid om de vorming van de stagiairs en de permanente vorming te laten plaatsvinden in de magistratenscholen van de Gemeenschappen? Dat zou logisch zijn. Wat is het standpunt van de Gemeenschappen terzake? Is er een verschil tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franstalige Gemeenschap?

Ten vierde, zijn er concrete samenwerkingsakkoorden in de maak? Waarover handelen deze akkoorden? Tegen wanneer moeten ze gefinaliseerd zijn? Quid als er geen akkoord tot stand komt? Hoe zal de impasse doorbroken worden? Tegen wanneer wenst u te starten met de opleidingen? Welk soort opleidingen zal eerst aan de beurt komen?

Ten slotte, hoe ziet u uw eigen federaal opleidingsinstituut voor zover dit nog nodig zou zijn? Ziet u dat als een gebouw of een geheel van gebouwen, een soort campus? Hebt u een bestaand gebouw op het oog indien niet aan nieuwbouw wordt gedacht? Zo ja, welk gebouw? Wat zijn de voorziene globale kosten, wedden en lonen inbegrepen? Hoeveel mensen zullen er op termijn tewerkgesteld zijn in dat project? Binnen welke termijn ziet u dit alles gerealiseerd?

01.03 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, collega's, tijdens de discussie over het budget voor 2005 heb ik reeds mijn standpunt over dit project toegelicht.

De Octopusakkoorden voorzagen per Gemeenschap in een school voor magistratuur. Sedertdien werd de Hoge Raad voor de Justitie opgericht. Bij die gelegenheid werden beleidskeuzes gemaakt die omgezet werden in wetteksten. De opleiding is een van de grondwettelijke bevoegdheden van de Hoge Raad voor de Justitie. Het artikel dat deze bevoegdheid regelt kan niet worden gewijzigd omdat het niet aan herziening onderworpen is.

De beroepsopleiding van de leden van de rechterlijke orde is een opleiding die moet georganiseerd worden door de werkgever, in casu door het departement van Justitie.

De specificiteit van deze opleiding handelt over de kwaliteit van bepaalde personeelsleden die volgens de Grondwet onafhankelijk zijn. Om elke inmenging van de uitvoerende macht in de onafhankelijkheid van de magistraten te vermijden, verdedig ik het idee dat men een onafhankelijk opleidingsinstituut opricht buiten het departement Justitie en buiten de FOD Justitie.

Het gaat niet over het organiseren van opleidingen die openstaan voor alle juridische actoren, de advocaten, gerechtsdeurwaarders en

01.03 **Laurette Onkelinx**, ministre: Les accords octopartites prévoyaient la création d'une école de la magistrature par Communauté. Mais le Conseil supérieur de la Justice a entre-temps été mis en place. La formation est l'une de ses compétences constitutionnelles. L'article qui règle les compétences du Conseil supérieur n'est pas soumis à révision et ne peut donc pas être modifié.

La formation professionnelle de l'ordre judiciaire doit être organisée par l'employeur. Le département de la Justice doit donc veiller à former un personnel indépendant et compétent. Pour éviter toute ingérence du pouvoir exécutif, je défends la création d'un institut autonome, ne dépendant pas du département et du SPF Justice, chargé

notarissen. Het gaat wel over een permanente beroepsopleiding voor de leden van de rechterlijke orde en de opleiding van de gerechtelijke stagiairs, de toekomstige magistraten.

Uit de verschillende werkzaamheden die ik met de steun van mijn team uitvoerde, is gebleken dat de opleidingen die de leden van de rechterlijke orde nodig hebben in de eerste plaats betrekking hebben op de beroepsopleiding die het hun mogelijk moet maken meer kwalitatief werk te leveren. Er is absoluut geen sprake van dat men systematisch aan personeelsleden zal toelaten dat ze een andere of hogere universitaire opleiding of een postuniversitaire opleiding gaan volgen.

Het is wegens de coherentie dat ik het model van een opleidingsinstituut voor al het personeel van de rechterlijke orde wilde aanhouden. Het lijkt niettemin opportuun dat men twee directies opricht, een bevoegd voor de magistratuur en de gerechtelijke stagiairs en de andere bevoegd voor het administratief personeel van de griffies en de parketten. Het is een kwestie van samenhang en het laat eveneens toe om de moeilijke vragen over de onafhankelijkheid te beantwoorden.

Tot nu toe waren er nog geen gesprekken met de Gemeenschappen en Gewesten. Ik had nog geen ontmoeting met mijn collega-ministers die op dit gebied bevoegd zijn.

De meer precieze vragen die u mij stelt, zijn voorbarig. Het is voor mij niet mogelijk om daarop nu een antwoord te geven.

Wat ten slotte het budget betreft, wens ik dat de hele onderneming wordt gekenmerkt door budgettaire neutraliteit. Het moet inderdaad mogelijk zijn om het project op de rails te plaatsen met de budgettaire middelen die momenteel aan opleiding worden besteed.

01.04 Patrick De Groote (N-VA): Mevrouw de minister, ik stel vast dat u nieuwe wetten hebt gemaakt om het Octopusakkoord te omzeilen.

Ik vind uw uitleg nogal verward. Ik heb dan ook mijn bedenkingen en vraag mij af of u reeds een akkoord op zak hebt en of er in de regering werkelijk eensgezindheid daarover bestaat.

De interesse van N-VA voor de magistratenschool is er altijd geweest. Mijn voorganger, de heer Bourgeois, heeft daar werk van gemaakt en heeft daarover verschillende malen gesproken. Dat deed hij niet zomaar.

U stelt blijkbaar kwaliteitsopleiding als synoniem voor unitaire opleiding. Ik ben daarvan niet overtuigd. U pleit voor kwaliteit en dus moeten we volgens u gaan naar een unitaire opleiding. Ik heb daarover een andere mening.

Ik druk mijn vrees uit. U hebt daarnet gezegd dat u tot nu toe nog geen gesprekken hebt gehad met de Gemeenschappen. Welnu, een van mijn punten van vrees, als ik het zo mag zeggen, is dat de betrokkenheid van de Gemeenschappen komt te vervallen. Ik heb in uw antwoord nog niet de echte voordelen van het unitair werken gehoord. Ik ben niet echt overtuigd door uw antwoord.

d'organiser la formation continuée des magistrats et des stagiaires judiciaires. Pour fournir un travail de qualité, les magistrats ont besoin d'une formation professionnelle de qualité. Une formation supérieure ou post-universitaire ne sera toutefois pas requise.

Pour des raisons de cohérence, il n'y aura qu'un seul institut de formation mais il aura deux directions, une pour les magistrats et les stagiaires et une pour le personnel administratif.

Aucune concertation n'a encore été organisée à ce sujet avec les Communautés et je n'ai pas encore rencontré les ministres compétents en la matière.

Les autres questions sont prématurées et je ne peux pas encore y répondre mais l'opération devra rester neutre sur le plan budgétaire. Le budget actuellement consacré à la formation ne sera donc pas augmenté.

01.04 Patrick De Groote (N-VA): Les accords octopartites sont contournés. Existe-t-il un consensus à cet égard au sein du gouvernement? Mme Onkelinx assimile formation qualitative et formation unitaire. Je ne partage pas son point de vue. Je crains surtout un manque d'implication des Communautés.

01.05 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, de minister zegt dat er beleidskeuzes werden gemaakt. De keuze is unitair. Dat is natuurlijk niet zo.

Ik heb destijds de debatten rond het Octopusakkoord meegemaakt. Het hele debat over de magistratenschool werd onder de mat geveegd en naar later verschoven. De regering heeft er niks over willen zeggen. Ze heeft echter ook nooit het tegendeel gezegd – dat staat ook nergens in de voorbereidende werken –, namelijk dat de magistratenschool er niet zou komen en dat ze, als ze er kwam, unitair zou zijn. Dat staat nergens opgetekend en werd op geen enkel moment gezegd. Nadien werd volgens bepaalde interpretaties door bepaalde, gekende juristen en advocaten – mevrouw de minister, dat zijn mensen die u heel goed kent en u heel na aan het hart liggen – gezegd dat het er impliciet uit kon worden afgeleid. Dat is echter natuurlijk niet zo.

U zegt dat nu grondwettelijk is vastgelegd dat de opleiding een bevoegdheid van de Hoge Raad is en dat dit niet kan worden gewijzigd. Mevrouw de minister, u moet de Grondwet en de bijzondere wet in hun geheel bekijken. De Gemeenschappen zijn bevoegd voor onderwijs en er is dus niets van aan van hetgeen u zegt. Uw interpretatie is volkomen fout. Ik verwijs naar het uitvoerig antwoord dat uw socialistische collega in de Vlaamse regering Frank Vandenbroucke ons gaf. U zou dat best even lezen. Hij zegt dat er drie aspecten verbonden zijn aan de vorming van magistraten. Hij is nog heel voorzichtig. Volgens ons hebben de Gemeenschappen inspraak in alle drie de aspecten. Hij zegt dat het eerste aspect, de toegang tot de magistratuur, er is, dus vóór het examen. De twee andere aspecten zijn de vorming van de stagiairs en de permanente vorming. Alleen het eerste wordt als exclusieve Gemeenschapsbevoegdheid gezien. Mevrouw de minister, exclusief wil zeggen dat u daaraan niets hebt te zeggen. Als u wil dat er ooit sprake is van een opleiding van magistraten en van de toegang tot de magistratuur op een wijze die behoorlijk is en zorgt voor kwalitatieve magistraten en voor de juiste mensen die magistraat kunnen worden, zult u moeten samenwerken met de Gemeenschappen. Het gaat niet op dat u hier komt zeggen dat dit niet nodig is en dat alles unitair kan worden geregeld. Dit is volkomen vals.

Ik stel vast dat dit niet het enige dossier is waarbij u echt aanstuurt op een conflict met de Vlaamse Gemeenschap. Dat is ook het geval met het jeugdbeschermingsrecht - van het jeugdsanctierecht is er nog helemaal geen sprake - waar u geen overleg voert en regelrecht aanstuurt op een conflict met de Gemeenschappen. Ook in dit dossier doet u precies hetzelfde. We stevenen hier af op een groot conflict met minstens de Vlaamse Gemeenschap. Als verstandig minister en minister die verantwoordelijk wil zijn voor haar departement en dit wil vooruit laten gaan, is dit onverantwoord.

Uit uw antwoord blijkt in elk geval dat u nog helemaal geen gesprekken hebt gevoerd. U zou alvorens dit soort verklaringen af te leggen minstens een grondig gesprek moeten voeren met uw Vlaamse collega's. Uit uw antwoord blijkt ook dat wat betreft onze andere vragen - hoe ziet u dit als concept, als een apart gebouw, als iets interuniversitair of als een soort virtueel samenwerkingsverband tussen verschillende locaties - u nog nergens staat. U hebt er geen

01.05 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Selon la ministre, le pouvoir politique a opté en faveur d'une approche unitaire, ce qui est faux. Le débat sur l'école de la magistrature a simplement été reporté et il n'a jamais été question de ne pas créer une telle école, ni d'en faire une institution unitaire. Selon la Constitution et les lois spéciales, les Communautés sont compétentes pour l'enseignement. Selon le ministre flamand Frank Vandenbroucke, les trois aspects relatifs à la formation des magistrats relèvent de la compétence explicite de l'Enseignement. Il n'est pas raisonnable que Mme Onkelinx ne se concerte pas sur cette question. Heureusement, son plan n'existe même pas encore à l'état d'ébauche et aucun budget n'a encore été prévu. Les Communautés peuvent donc encore parfaitement se voir confier ce dossier. Elles disposent de davantage de moyens que le fédéral. Il est insensé de développer un institut fédéral propre si l'on n'est pas compétent pour tous les aspects en la matière et si la Justice évolue vers une scission.

Etant donné que certains ténors de son parti envisagent concrètement la dissolution du pays, la ministre devrait prendre les initiatives qui s'imposent en vue d'une scission appropriée de la Justice, également en ce qui concerne la formation des magistrats. Toutes les mesures contraires à ce principe ne bénéficieront ni à la formation, ni à la qualité des magistrats.

enkel idee van. Dat heeft als groot voordeel dat er nog geen budgetten zijn uitgegeven, dat er nog niets is verspild en dat u gerust alles kunt overdragen aan de Gemeenschappen. U kunt de aspecten die nog unitair zijn, in elk geval wat de opleiding betreft, laten organiseren door de Gemeenschappen en daarna nog inspraak terzake hebben.

Dat zou verstandig zijn. De Gemeenschappen hebben in elk geval meer geld dan het federale niveau om aan Justitie en dergelijke te besteden. Dan komt er misschien nog wel iets van in huis. Het heeft geen zin, het is compleet zinloos, mevrouw de minister, een eigen instituut uit te bouwen, als u weet dat u op heel wat vlakken niet bevoegd bent en als u weet dat wij naar een aparte Justitie voor Vlaanderen en Wallonië gaan.

Het zijn trouwens uw eigen partijgenoten Van Cauwenberghe en Picqué, die gezegd hebben dat wij naar een volledige ontbinding van het land gaan. Zijzelf hebben dat in het najaar heel uitdrukkelijk gezegd. Zij weten nog niet goed wat zij met Brussel willen doen. Volgens hen is Brussel een Franstalige aangelegenheid, maar dat is een heel andere discussie. Als zij al vooruitlopen op de situatie en luidop denken aan de ontbinding van het land, als die belangrijke figuren, het zijn toch geen marginale figuren in uw partij, de ontbinding van het land voor ogen nemen, dan zou u inzake Justitie minstens voor de nodige voorbereidingen moeten zorgen, opdat wij tot een ordentelijke splitsing van Justitie kunnen komen, en zo snel mogelijk de opleiding van de magistraten op een gesplitste manier moeten laten uitwerken. Al wat u in de tegenovergestelde richting doet, is niet alleen tijdverlies. Het is geld- en energieverspilling en komt zeker de opleiding en behoorlijke kwaliteit van de magistraten niet ten goede.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het hiaat in de regelgeving wat betreft de vergoeding voor de schuldbemiddelaar bij de realisatie van een onroerend goed in het kader van de collectieve schuldenregeling" (nr. 4978)

02 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la lacune au niveau de la réglementation relative à l'indemnisation du médiateur de dettes lors de la réalisation d'un bien immobilier dans le cadre du règlement collectif de dettes" (n° 4978)

02.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mevrouw de minister, ik heb inderdaad een vraag in verband met de vergoeding voor de schuldbemiddelaar bij de realisatie van een onroerend goed in het kader van een collectieve schuldenregeling.

Noch de wet op de collectieve schuldenregeling, noch het koninklijk besluit dat eruit voortgevloeid is, voorziet in enige vergoeding in dat specifieke geval. Vaak wordt de veiling gelast van de onroerende goederen waarvan de verzoekers van de collectieve schuldenregeling eigenaar zijn. Die verkoop creëert uiteraard een bijkomende werklust voor de schuldbemiddelaar waaraan de wetgever geen aandacht besteedde.

De rechtsleer, meer bepaald professor Taelman, hanteert daarom een redenering naar analogie van de faillissementswet, waarin voorzien is in aparte barema's voor de curatoren die een onroerend goed realiseren. Daarbij wordt een bepaald percentage van de

02.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Ni la loi sur le règlement collectif de dettes, ni l'arrêté royal qui s'en est suivi ne prévoient de rémunération pour le médiateur de dettes dans le cadre de la réalisation d'un bien immobilier. La vente aux enchères de biens immeubles entraîne pourtant pour le médiateur de dettes un surcroît de travail.

Dans le cadre de la législation sur les faillites, un pourcentage donné du prix de vente est déduit à titre de rémunération des prestations de la curatelle. Selon la

verkoopprijs afgehouden als vergoeding voor de prestaties van de curatele. De rechtspraak daarentegen aanvaardt die analogieredenering niet en stelt eenvoudigweg dat er geen enkele wettelijke basis bestaat om de schuldbemiddelaar ook maar enige vergoeding toe te kennen voor zijn prestaties in het kader van de realisatie van een onroerend goed.

Ik heb in dat verband twee specifieke vragen, mevrouw de minister.

Ten eerste, erkent u dat hiaat in de regelgeving?

Ten tweede, bent u bereid het gepaste initiatief te nemen om dat hiaat aan te pakken?

jurisprudence, une approche analogue concernant le règlement collectif de dettes ne se fonde sur aucune base légale.

La ministre reconnaît-elle cette lacune dans la réglementation? Des initiatives vont-elles être prises pour y remédier?

02.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, het is juist dat het koninklijk besluit van 18 december 1998, inzake de vaststelling van de regels en barema's tot bepaling van het ereloon, de emolumenten en de kosten van de schuldbemiddelaar, geen specifieke vergoeding voorziet wanneer een onroerend goed gerealiseerd wordt op initiatief van de bemiddelaar in het kader van de procedure van een collectieve schuldenregeling. De rechtspraak die ik gebruik, preciseert inderdaad dat er geen wettelijke basis is om eender welke vergoeding daarvoor toe te kennen aan de bemiddelaar en dat die redenering analoog aan artikel 6 van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998, inzake de vaststelling van de regels en barema's tot bepaling van de kosten en het ereloon van de curatoren, niet kan worden toegelaten.

De twee materies, faillissement en collectieve schuldenregeling, vertonen weliswaar een bepaald aantal overeenkomsten maar zij zijn wel verschillend, wat de goedkeuring rechtvaardigde van verschillende regels, met name inzake de prestaties die recht geven op een vergoeding in hoofde van de curator en die in hoofde van de bemiddelaar.

De rol van de bemiddelaar is niet identiek aan die van de curator. Zo is het niet de taak van de schuldbemiddelaar in de plaats van de schuldenaar te handelen, dat in tegenstelling tot de curator, die in naam van de gezamenlijke schuldeisers optreedt. De opdracht van de curator bestaat eveneens in het realiseren van de bezittingen en in het verdelen van de bekomen prijs. De schuldbemiddelaar heeft als opdracht het opmaken van een afbetalingsplan dat het de schuldenaar mogelijk maakt zijn verbintenissen na te komen en dat hem en zijn gezin tegelijk garandeert dat hij in overeenstemming met de menselijke waardigheid kan leven.

Alhoewel de realisatie van het patrimonium of van een deel van dat patrimonium van de schuldenaar een mogelijkheid is in het kader van de collectieve schuldenregeling, is het daarvan niet de essentiële doelstelling.

Die verschillen verklaren dat er verschillende regels zijn voor de bepaling van de kosten en de erelonen van de schuldbemiddelaars en van de curatoren. Die verschillende regels lijken mij gerechtvaardigd te zijn.

02.03 **Sabien Lahaye-Battheu** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal kort repliceren. Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik kan haar

02.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: L'arrêté royal du 18 décembre 1998 ne prévoit pas de rémunération spécifique lorsqu'un bien immobilier est vendu à l'initiative du médiateur dans le cadre d'un règlement collectif de dettes. Selon la jurisprudence, il n'existe en effet pas de fondement légal à cet effet. Certes, les faillites et les règlements collectifs de dettes présentent certaines similitudes mais ils n'en sont pas moins différents. Le rôle du médiateur est différent de celui du curateur. Le médiateur n'agit par exemple pas à la place du débiteur. Il doit établir un plan de remboursement pour le débiteur. La vente du patrimoine de ce dernier constitue une possibilité dans le cadre du règlement collectif de dettes mais pas l'objectif principal. C'est la raison pour laquelle les honoraires sont fixés en vertu de règles différentes.

02.03 **Sabien Lahaye-Battheu** (VLD): Je partage l'analyse de la

redenering volgen.

Anderzijds stel ik toch vast, in de praktijk, dat het voor de schuldbemiddelaar vaak heel wat bijkomend werk met zich meebrengt als een onroerend goed te koop wordt gesteld. Zo moet de schuldbemiddelaar aanwezig zijn op de dagen waarop die woning bezichtigd wordt en de ganse verkoopprocedure doorlopen.

Ik denk dat er dus toch een hiaat blijft, waarvoor zich in de toekomst eventueel een wijziging zal opdringen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het protocol van 22 december 2004 met betrekking tot de eisenbundel 2004-2005-2006 van het personeel van de strafinrichtingen" (nr. 5035)

03 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le protocole du 22 décembre 2004 concernant le cahier de revendications du personnel des établissements pénitentiaires pour 2004, 2005 et 2006" (n° 5035)

03.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mevrouw de minister, dit is een vraag in verband met het protocol van 22 december 2004 met betrekking tot het personeel van de strafinrichtingen. In dat protocol wordt onder andere het volgende voorzien: "Gezien voor het bewakingskader geen nieuwe loopbanen werden voorzien zoals voor het ander penitentiair personeel zal voor hen vanaf 1 januari 2005 991,58 euro van de specificiteitstoelage geïntegreerd worden in de baremaschalen. Vanaf 1 december 2006 zal de gehele specificiteitstoelage gebaremiseerd worden".

Anderzijds kan op de website van de FOD Justitie nog altijd de persmededeling van 24 mei 2002 nagelezen worden waarin de afspraken die op dat ogenblik gemaakt werden met de vakbonden van de strafinrichtingen beschreven staan. In punt 7 lezen we het volgende: "Voor de zaterdagdiensten van het bewakingspersoneel zal het stelsel dat van kracht is in de privé-sector toegepast worden op de strafinrichtingen, namelijk 150% vanaf 1 juli 2002. Andere premies zullen samengevoegd worden in een hogere specificiteitstoelage van 2.200 euro. De huidige loopbanen en weddenschalen blijven behouden met inbegrip van de verhoging met 1% en de verhoging van het vakantiegeld tot 92%". Met andere woorden, mevrouw de minister, is er een tegenstrijdigheid tussen enerzijds de afspraken van 2002 en anderzijds het protocol dat nu eind december 2004 werd uitgebracht.

Ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, de specificiteitstoelage wordt nu in twee beurten toch geïntegreerd in de baremaschalen terwijl in 2002 het akkoord tot verhoging van die toelage er kwam onder de voorwaarde dat er geen aanpassingen van de weddenschalen meer zouden komen. Hoe verklaart u dit?

Ten tweede, voor de integratie van die specificiteitstoelage steunt u nu op de stelling dat er geen nieuwe loopbanen werden voorzien zoals voor het ander penitentiair personeel. Was dat niet net de afspraak in 2002?

ministre. Il n'en est pas moins vrai que, dans le cadre de la vente d'un bien immobilier, le médiateur de dettes doit faire face à une surcharge de travail. Ne pas prendre cette dernière en considération pour fixer son indemnité constitue donc bien une lacune.

03.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Le protocole du 22 décembre 2004 concernant le cahier de revendications du personnel des établissements pénitentiaires pour 2004-2006 est contraire à un précédent accord conclu en 2002. Ainsi, l'allocation de spécificité est intégrée dans les échelles barémiques. Comment la ministre explique-t-elle cela? Il n'est pas prévu, pour l'intégration de l'allocation de spécificité, de nouvelles carrières comme pour les autres membres du personnel pénitentiaire. N'était-ce pas ce qui avait été convenu en 2002? Désormais, la prime majorée sera tout de même intégrée en deux fois dans le traitement. La ministre ne craint-elle pas que les syndicats exigent par la suite la réintroduction d'une telle prime?

Ten derde, de verhoogde premie wordt nu toch in twee beurten opgenomen in de wedde. Vreest u niet dat de vakbonden binnen een aantal jaren de invoering of beter gezegd de herinvoering van een premie gaan eisen en dat niemand zich dan nog zal of wil herinneren dat de premie eigenlijk al in de wedde is opgenomen?

03.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik moet eraan herinneren dat het recent afgesloten protocol met de vakbondsorganisaties van het personeel van de strafinrichtingen geenszins ingaat tegen eerder gemaakte afspraken, met name het protocol van 23 mei 2002.

Het protocol van 2002 werd afgesloten als antwoord op de eisenbundel 2002-2003 van de vakorganisaties. Traditioneel wordt er vanwege de vakorganisaties van het personeel van de strafinrichtingen van uitgegaan dat het sociaal akkoord de betreffende jaren dekt. Tijdens het overleg dat geleid heeft tot dit akkoord van 2002 werd door de vakbondsorganisaties gekozen voor een verschillende behandeling van de personeelscategorieën.

Wat het bewakingspersoneel en technisch personeel betreft, werd geopteerd voor loopbanen buiten de algemene hervorming van de federale loopbanen ten voordele van de specificiteitstoelage die verhoogd in de plaats kwam van de premie contact met gedetineerden en de productiviteitspremie.

Voor de andere personeelscategorieën werd gekozen voor de nieuwe loopbaanstructuren en werd alleen de premie "contact met gedetineerden" in de barema's geïntegreerd.

Met de beslissing om in het akkoord van 2002 de huidige loopbanen en weddenschalen te behouden voor het bewakingspersoneel wilde men duidelijk maken dat zij de voordelen van de nieuwe loopbaanstructuren niet genoten. Het recente protocol van 2004 werd gesloten als antwoord op de eisenbundel 2004-2005 van de vakorganisaties en betreft een akkoord over nieuwe sociale eisen van de sector.

Met akkoord van de vakorganisaties dekt het protocol wel de jaren 2004, 2005 en 2006. Met het protocol wordt de specificiteitstoelage geïntegreerd in de baremaschalen en blijft het bewakingspersoneel en technisch personeel in de bijzondere loopbanen, zoals die in het sociaal akkoord van 2002 werden behouden. Wanneer de tekst van het protocol vermeldt dat de baremisering enkel gebeurt voor de personeelscategorieën die geen nieuwe loopbanen hebben gekregen, wordt hiermee tevens duidelijk gemaakt dat de integratie niet geldt voor de personeelscategorieën met nieuwe loopbaanstructuren.

Op dit ogenblik kan ik onmogelijk de eisen van de vakbondsorganisaties na 2006 inschatten. Uit het voorgaande blijkt evenwel zeer duidelijk dat bij de recente sociale onderhandelingen rekening wordt gehouden met de vervulde eisen in de vorige jaren.

03.03 **Sabien Lahaye-Battheu** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Le protocole qui vient d'être signé n'est pas contraire au protocole du 23 mai 2002, qui constituait une réponse au cahier de revendications 2002-2003 des syndicats. A l'époque, ceux-ci ont opté pour un traitement différencié des catégories de personnel. Le personnel technique et le personnel de surveillance s'étaient prononcés en faveur de carrières en dehors de la réforme générale des carrières fédérales et pour l'allocation de spécificité. Les autres membres du personnel avaient choisi les nouvelles structures de carrière. L'accord de mai 2002 précisait que le personnel de surveillance ne peut bénéficier des avantages des nouvelles structures de carrière.

Quant au protocole du 22 décembre 2004, il constitue une réponse au cahier de revendications 2004-2006. Il s'agit d'un accord portant sur de nouvelles revendications sociales du secteur qui intègre l'allocation de spécificité dans les échelles barémiques. Le personnel technique et de surveillance relève toujours des carrières spécifiques, conformément à l'accord de 2002. La 'barémisation' ne s'applique pas aux catégories de personnel dotées de nouvelles structures de carrière. J'ignore quelles seront les revendications des syndicats après 2006.

De **voorzitter**: Collega's, wij hebben een agendaprobleem. Mevrouw de minister, u moet om 11 uur bij het staatshoofd zijn. Wij zullen dus een aantal vragen moeten uitstellen. Ik heb het laten navragen bij de diensten. Eventueel kunnen wij vanmiddag om 16 uur na de hoorzitting voortgaan met de vragen. Mevrouw de minister, ik weet niet of dat past in uw agenda. Zo niet zal het voor volgende week zijn.

Ik stel voor dat wij gewoon de lijst aflopen. Ik zal het goede voorbeeld stellen en mijn vraag uitstellen tot volgende week.

03.04 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, ik ga vannamiddag naar Dinant. Ik kan hier dus niet aanwezig zijn.

03.05 **Tony Van Parys** (CD&V): Mevrouw de minister, ik kan uiteraard begrip opbrengen voor het feit dat u vanochtend moet aanwezig zijn bij de Koning. Het is natuurlijk wel zo dat het Reglement erin voorziet dat er wekelijks vragen kunnen gesteld worden en beantwoord kunnen worden.

Wegens de uitzonderlijke omstandigheden wil ik daarvan wel even afstappen. Ik wil echter heel duidelijk stellen dat er wekelijks voldoende ruimte moet zijn voor het stellen en beantwoorden van vragen. De agenda had eigenlijk zo moeten zijn opgesteld dat wij de vragen om 14 uur hadden kunnen voortzetten. Ik begrijp niet waarom men dat niet gedaan heeft. Het kan natuurlijk niet u aangerekend worden. U treft daar natuurlijk geen schuld. Ik zal de wijze waarop men het nu heeft georganiseerd, echter niet meer tolereren.

Men had zelfs op een bepaald ogenblik de vragen die wij hadden ingediend, gewoon verplaatst naar volgende week. Dat kan dus niet. Men moet het Parlement zijn werk laten doen.

03.06 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, le parlement a décidé de son ordre du jour; en fonction de cela, chacun organise son agenda. A l'ordre du jour, il y avait les questions et interpellations; la première a pris énormément de temps, mais les questions étaient bien prévues de 10.00 à 11.00 heures. Et puis, il y a un autre ordre du jour. Dans ce cas-là, lorsqu'un point n'est pas épuisé, il est remis à la semaine suivante.

De **voorzitter**: Voor de interpellaties kan natuurlijk de in het Reglement vastgelegde tijd gebruikt worden. Ik zal aan de diensten, in overleg met de vaste voorzitter van de commissie en in overleg met de minister, vragen om na te gaan of er deze week nog een mogelijkheid is, gelet op de hoorzittingen die deze week plaatsvinden.

03.07 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het komt toe aan het Parlement om zijn werkzaamheden te regelen. Ik denk dat de minister daar best even buiten blijft.

03.08 **Laurette Onkelinx**, ministre: (...).

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, ik geef u nu het woord voor uw vraag.

03.09 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, uw vraag stond eerst op de agenda, dus wat mij betreft, mag u uw vraag eerst stellen.

De **voorzitter**: Ik zal mijn vraag nr. 5112 uitstellen tot volgende week.

04 Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "uitoefening van de werkstraf in het leger" (nr. 5114)

04 Question de M. Servais Verherstraeten à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'exécution des peines de travail à l'armée" (n° 5114)

04.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, statistieken tonen aan dat de magistratuur steeds vaker, en we juichen dat toe, werkstraffen als alternatieve straf oplegt. Dit betekent dat men naast de front office van de vonnissen en de arresten ook een back office nodig heeft. Er is immers personeel nodig om die sancties uit te voeren. Er moeten ook arbeidsplaatsen zijn om dat op te vangen. Sinds kort zou er een akkoord met het Belgisch leger zijn om werkstraffen bij het Belgisch leger mogelijk te maken.

Mevrouw de minister, mijn vragen aan u hebben te maken met die back-ups. Kunt u uitleg geven over de concrete invulling van de uitvoering van de werkstraffen bij het leger? Over hoeveel arbeidsplaatsen gaat het? Welk aanbod van werk is er bij het leger? Hoe is de spreiding van het werk over Brussel, Vlaanderen en Wallonië? Wat is de timing? Werd hiervoor in een omkadering voorzien? Dat vereist uiteraard niet alleen bij het leger opvangmogelijkheden en werkplaatsen, maar ook bij Justitie en meer in het bijzonder bij de justitieassistenten die reeds klagen over de werkdruk. Kunt u een raming geven van de stijging van het aantal dossiers na de invoering van die maatregel? Zult u het kader van de justitieassistenten desgevallend aanpassen? Zo ja, met hoeveel en waar? Kunt u nu reeds een overzicht geven van de werklust per justitieassistent?

04.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, wat betreft de invulling van de werkstraffen uitgevoerd in het leger, kan ik u mededelen dat het terzake over hetzelfde soort werk zal gaan als op andere projectplaatsen, dat wil zeggen: onderhoudswerken, technische dienst, groendienst, keuken enzovoort.

Momenteel loopt er een pilootproject in de kazernes te Gavere en te Lagland. Na de ondertekening van het protocol, voorzien voor eind januari, zullen ook in de andere kazernes werkstraffen uitgevoerd kunnen worden.

In iedere kazerne zal er een referentiepersoon aangesteld worden die de opvolging doet. Er wordt geen bijkomend personeel aangeworven om die omkadering in het leger te doen.

Die overeenkomst met het leger wil zeggen dat er bijkomende projectplaatsen ter uitvoering van de werkstraffen gecreëerd worden. Voor de justitieassistenten wil dat zeggen dat er een projectplaats bijkomt. De uitbreiding van het aantal projectplaatsen hoeft niet noodzakelijk te betekenen dat de rechters meer werkstraffen zullen opleggen.

De evolutie van de oplegging van alternatieve maatregelen en straffen wordt verder opgevolgd.

04.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Il arrive de plus en plus souvent que les juges prononcent des peines de travail à titre de peine de substitution. Conformément à une décision récente, il sera bientôt possible d'exécuter une telle peine de travail à l'armée. Comment cette décision sera-t-elle concrétisée? De quelles activités les personnes condamnées pourront-elles être chargées? L'encadrement nécessaire a-t-il déjà été prévu à l'armée?

L'augmentation du nombre de peines de travail alourdit sensiblement la charge de travail des assistants de justice, responsables du suivi de l'exécution des peines. La ministre a-t-elle une idée de l'évolution de cette charge de travail? Peut-elle nous fournir un tableau répertoriant la charge de travail par assistant de justice?

04.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Le contenu des peines de travail exécutées à l'armée est comparable à ce qu'il est dans le cadre d'autres projets. Un projet-pilote est en cours dans les casernes de Gavere et de Lagland, près d'Arlon. Un protocole permettant de faire exécuter des peines de travail dans d'autres casernes sera signé à la fin du mois.

Dans chaque caserne, une personne de référence est chargée du suivi des peines de travail. Il ne sera procédé à aucun recrutement supplémentaire à cet effet.

L'exécution des peines de travail au sein de l'armée implique la création d'autres sites de projet. Cela signifie aussi que les assistants de justice pourront

Een overzicht van de werklust per justitieassistent kan ik u niet zo onmiddellijk ter beschikking stellen. De dienst Justitiehuisen ontvangt immers mandaten vanuit verschillende wettelijke kaders, onder andere voorwaardelijke vrijstelling, voorlopige vrijstelling, probatie, bemiddeling in strafzaken, slachtofferonthaal, burgerrechtelijke opdrachten en eerstelijnswork. De assistenten werken meestal aan dossiers voor een bepaald kader en hebben naargelang het soort opdracht een bepaald aantal dossiers.

Om de situatie echt exact weer te geven, dient er een telling te gebeuren, wat in het kader van het korte tijdsbestek van de vraag niet mogelijk was.

répartir les peines de travail entre plusieurs lieux. Et cela ne veut donc pas forcément dire que les juges prononceront davantage de peines de travail. Il va de soi que le prononcé de peines de substitution continuera de faire l'objet d'un suivi.

Je ne puis fournir à M. Verherstraeten un aperçu du volume de travail par assistant de justice. Le service des Maisons de justice reçoit en effet des mandats qui émanent de différents cadres légaux, dont la libération provisoire, la libération conditionnelle, la probation, la médiation pénale, l'accueil des victimes, les missions qui ressortissent au droit civil et au travail de première ligne. Les assistants de justice traitent généralement des dossiers pour l'un de ces cadres et ils gèrent un nombre donné de dossiers en fonction de la mission spécifique qui leur est confiée. Estimer avec précision le volume de travail requiert un comptage. Or un tel comptage s'est avéré impossible pendant le court laps de temps qui s'est écoulé entre le dépôt de cette question et ma réponse.

04.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Wat het laatste punt betreft, ik zal nog een schriftelijke vraag daarover stellen, zodat uw administratie wat meer tijd heeft om de telling te doen.

Hoe dan ook, willen wij echt een goed en degelijk personeelsbeleid voeren binnen Justitie, dan verdient het een betere en kortere opvolging dan nu het geval is. Men hoeft niet zeer kort bij Justitie te staan om te weten dat de werkdruk in de Justitiehuisen, door een positieve evolutie – er is een verschuiving in de benadering – van het voorbije decennium binnen Justitie fenomenaal hoog is. Er zijn eigenlijk al veel alarmsignalen naar u en uw voorganger gegaan: er moet aan de tellingen worden begonnen, zodat de cijfers up-to-date zijn en er, waar het noodzakelijk is, aanpassingen kunnen worden aangebracht. Dat past in een logisch personeelsbeleid. Ik betreur dat zulks niet gebeurt.

Mevrouw de minister, wat de werklustmeting betreft, vind ik het goed dat werkstraffen uitgebreid worden en ook in het leger kunnen worden uitgevoerd. Als het negatief is, zeg ik het. Als het positief is, dan wens ik het ook te benadrukken. Maar mag ik toch even oneerbiedig zijn door uw antwoord als relatief vaag en als een intentieverklaring te beschouwen? Het is goed dat het protocol eind deze maand zal

04.03 Servais Verherstraeten (CD&V): La ministre peut m'adresser par écrit les résultats de ce comptage.

En tout état de cause, il convient de mieux organiser le suivi des peines de travail infligées. Quiconque suit de près le monde judiciaire sait que pour le personnel, la charge de travail est de plus en plus forte.

Dorénavant, des peines de travail pourront être accomplies dans les services publics et notamment à l'armée, ce qui est une bonne chose.

Dans sa réponse, la ministre se cantonne à de simples déclarations d'intention. Elle ne doit toutefois pas ignorer la réalité:

worden ondertekend. Ik meen echter dat, wanneer de pilootprojecten positief geëvalueerd zijn, men bij de start moet weten waar men dergelijke initiatieven mogelijk zal maken en hoeveel mensen men daarvoor nodig heeft. U zegt dat u eigenlijk nog niet weet of het aantal de werkstraffen zullen toenemen.

Mevrouw de minister, zelfs zonder de uitbreiding van de werkstraffen naar het leger en naar de civiele bescherming, is de evolutie al zonder meer dat het aantal werkstraffen fenomenaal toeneemt. Met andere woorden, er is een aanbodprobleem. Dan moet men er, ten eerste, voor zorgen dat, wanneer werkstraffen eerst als alternatief en later als autonome sanctie worden ingevoerd, het aanbod er is. Er moet preventief voor worden gezorgd dat het aanbod er komt. Bijgevolg en daarnaast moet ervoor worden gezorgd dat het kader van de justitieassistenten wordt uitgebreid om de werklast op te vangen. Zij, en niet de referentiepersoon binnen het leger, staan juridisch immers in voor de begeleiding. Zo niet moet u de wet veranderen.

Persoonlijk vind ik dat niet goed. Wat mij betreft, moet u de wet niet veranderen. De begeleiding dient te gebeuren door justitieassistenten. Zij staan korter bij de kwestie en hebben terzake meer terreinervaring, juridische ervaring en kennis.

Ik heb dus de indruk dat er goede intentieverklaringen zijn, maar dat er op dit ogenblik nog weinig concreet op poten staat inzake middelen en personeel. Daarom vrees ik dat een goed project een slechte start maakt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Wij zien elkaar deze namiddag om 14.00 uur terug in de normale samenstelling. Mocht er een wijziging komen in verband met de vragen die deze week nog zouden kunnen worden gesteld, dan vermoed ik dat de diensten ons per sms zullen verwittigen.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.55 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.55 heures.*

à l'avenir, les juges prononceront de plus en plus souvent des peines de travail et cela alourdira considérablement le travail des assistants de justice. Je suis convaincu que les projets proposés actuellement ne couvriront pas le nombre de peines de travail à venir.

En conclusion, les objectifs de ce plan sont louables mais il faut grandement améliorer sa mise en œuvre.